

Engelsk på alle universiteter?

Af [Jørgen Christian Wind Nielsen](#) 3. januar 2012 • I kategorien [Blog](#) •

Sprog er magt, sprog er viden. Dem, der kontrollerer samfundets vidensproduktion, har stor magt i samfundet. Det er en gammel historie. De første universiteter i Europa havde latin som sprog. Så blev det tysk, så blev det dansk. I vore dage er der mange, der mener, at det skal være engelsk. Derfor bliver spørgsmålet om universiteternes sprog ved med at dukke op.

Det handler om publicering af forskningen, om formidling af forskningen i uddannelserne og i medierne. Og om selve produktionen af forskningen. Mange forskere på danske universiteter behersker i dag stort set kun engelsk som fremmedsprog. Al den viden, der er at hente i andre sprog og andre kulturer, er lukket land, med mindre det er oversat til engelsk. På sigt fører det til udhuling af kvaliteten af forskningen, og dermed til en forringelse af det vidensgrundlag, som vi skal leve af. Derfor er det vigtigt at fastholde dansk som uddannelses-, forsknings- og formidlingssprog, og at mange forskellige fremmedsprog kan finde anvendelse i uddannelsessektoren.

Esbjerg campus, University of Southern Denmark - SDU

I forbindelse med valgkampen til folketinget i efteråret 2011 gjorde den radikale folketingskandidat, nu folketingsmedlem, Sofie Carsten Nielsen, sig til talskvinde for engelsk på alle universiteter. Sofie Carsten Nielsen bekymrede sig om vanskeligheden ved at kunne tiltrække udenlandske forskere til Danmark, når det hele ikke foregår på engelsk, om det store besvær for universiteterne med at oversætte hjemmesider m.v. til engelsk, og om at mange studerende vælger ikke at studere på engelsk. Sofie Carsten Nielsen skriver i Information den 9. september 2011:

"De internationale forskere er mange steder sat uden for indflydelse, fordi arbejdet i de kollegiale organer såsom Akademisk Råd og samarbejdsudvalg fortsat foregår på dansk." ...

"Imens kæmper administrationerne en forgæves kamp med at få oversat hjemmesider, nyhedsbreve og tusindvis af interne dokumenter til engelsk. Dette er en umulig opgave, for vores otte universiteter er i dag blandt de største arbejdspladser i Danmark." ...

"Allerede med det nuværende antal internationale studerende og forskere bør alt være tilgængeligt på både dansk og engelsk, hvilket er ekstremt ressourcekrævende, fordi enhver ændring i et dokument skal konsekvensrettes i den engelske version. Dette dobbeltarbejde kunne fjernes, hvis universiteterne havde modet til at indføre engelsk som concernsprog, og at Universitets- og Bygningsstyrelsen gjorde det samme i sin kommunikation med universiteterne." ...

"Mange danske studerende fravalger at tage fag på engelsk, ikke af magelighed, men af frygt for at sprogbarrieren vil give dem en lavere karakter ved eksamensbordet. Derfor efterspørges der ikke undervisning på engelsk fra de studerendes side, og derfor tør universiteterne ikke udbyde hele fag på engelsk, af frygt for at de studerende så flytter til nabouniversitetet og læser faget på dansk. Det er en forkert udvikling, for alle anerkender vigtigheden af sprogkompetencer i en globaliseret vidensøkonomi. Løsningen er nærliggende. For det første må alle universiteter pålægges at indføre engelsk som concernsprog. For det andet må universiteterne pålægges at udbyde alle fag på kandidat- og masteruddannelserne på engelsk i stedet for på dansk. Dette initiativ skal naturligvis følges op med midler, så universiteterne kan tilbyde alle ansatte og studerende intensiv engelskundervisning."

Indlægget førte naturligvis til en endog meget lagt debat på internettet, der kan findes på linket her neden for. Sofie Carsten Nielsen indlæg kan også læses på hendes blog.

Humanistisk forskning

I Politiken den 8. november fejrer David Budtz Pedersen og Frederik Stjernfelt, at humanistisk forskning klarer sig fint, fordi den publiceres på engelsk, et udtryk de anvender synonymt med internationalt. Danske humanistiske forskere publicerer markant i engelsksprogede tidsskrifter og i fagfællebedømte danske tidsskrifter, skriver de. Danske humanister publicerede i 2010 over 1.900 fagfællebedømte publikationer i danske og internationale tidsskrifter og bøger. For samfundsvidenskaberne var tallet 2.500 publikationer, for de teknisk-naturvidenskabelige discipliner cirka 7.500. Sprogstatistikken ser ud som følger:

Sprog	Humaniora	Samfunds-videnskab	Natur-videnskab	Sundheds-Videnskab	Alle hoved-områder

Seneste sprognyheder

19/3	Evolution i sprog: Dovenskab har ændret ord videnskab.dk
30/10	Hvem taler: Kan du høre forskel på menneske og maskine? www.dr.dk
6/3	Dansklærer: Tosprogede børn bliver sprogligt forsomt www.bt.dk
28/2	Flere og flere ordblinde fårter på universitetet - Magisterbladet magisterbladet.dk
22/2	Keeper eller målmand — hvilket ord er bedst? Dansk Sprognævn dsn.dk

28/3	Indigenous languages come from just one common ancestor, researchers say - ABC News (Australian Broadcasting Corporation) www.abc.net.au
27/3	UVic news - University of Victoria www.uvic.ca
26/3	New York Nonprofit Media: Native American nonprofit aims to boost community health by teaching Lakota language nynmedia.com
22/3	Teenage business owner aims to revitalize Blackfoot language globalnews.ca
19/3	Language revival preserving history www.smh.com.au

FLERE NYHEDER >>>

Verdens sprog på Sprogmuseet.dk på et større kort

Mere i kategorien 'Blog'

Nytårsfortsæt

Få de daglige sprognyheder

Ældre mennesker sjusker med sproget

Sprogfestival i København torsdag 21. juli

Nye kommentarer

Maj-Britt Kent Hansen til 1

Ruben Schachtenhaufen til Er det forkert at splitte sammensatte ord?

Niels Larsen-Ledet til Er det forkert at splitte sammensatte ord?

william fich til Jødiske efternavne

Jens Michael Kofod-Hansen til Nytårsfortsæt

Jens Michael Kofod-Hansen til Nytårsfortsæt

Herluf Hansen til Ded borriijnholmska måled

Arturo til Hebraisk: Et genoplivet sprog eller et nyt sprog?

Yunus til Two Turkish Loanwords in Swedish

Sonstige til Den Danske Ordbog på nettet

Dansk	42,2 %	38,9 %	2,1 %	16,5 %	15,9 %
Engelsk	49,6 %	58,4 %	97,3 %	83,2 %	82,5 %
Andet sprog	8,2 %	2,7 %	0,6 %	0,3 %	1,6 %

Forskningspublikationer fordelt på sprog og hovedområder. Opgørelsen omfatter bøger, bogbidrag og tidsskriftartikler. Beregninger baseret på udtræk fra den [bibliometriske forskningsindikator](#) 2009. Kilde: Forsknings- og Innovationsstyrelsen. .

Som det fremgår af tabellen er andelen på engelsk allerede meget høj, og andelen på "andre sprog" meget lille. Naturligvis skal vi have uddannelse, forskning og formidling på engelsk på vores videregående uddannelsesinstitutioner. Men hvorfor kun på engelsk? Hvorfor ikke også på tysk, fransk og spansk? Det ville være rart med en undersøgelse, der går i dybden med hvem der egentlig har mest gavn af alt det engelske. Modersmål-Selskabet har tidligere foreslået lovgivning om at hovedsproget på universiteterne i Danmark er dansk. Og mange har foreslået vedtagelsen af en generel dansk sproglov som i de øvrige nordiske lande. Måske er det på tide at tage fat i disse sager igen.

Læs også:

- [Sofie Carsten Nielsens blog](#)
- [Debatten i Information](#)
- [Latin og engelsk som akademisk lingua franca](#)
- [Universiteternes sprog – kampen om hjernerne](#)
- [Humanistisk forskning klarer sig fint Politiken d. 8. nov., 2011](#)
- [Humanistisk forskning klarer sig fint \(2011-11-08 16:42:00\)](#)

Jørgen Christian Wind Nielsen
find, [Modersmål-Selskabet](#)

Læs også:

- [Videnskabens sprog](#) Videnskabsministerens store interesse for dansk Regeringen har med Globaliseringsstrategien sat sig som mål, at kvaliteten i den offentlige forskning skal kunne måle sig med den bedste i verden. I den...
- [At tage hånd om sproget](#) At tage hånd om sproget var det glade julebudskab fra MF, kulturordfører for Socialdemokraterne Mogens Jensen, i hans elektroniske nyhedsbrev Kulturnyt den 22. december 2009. I hvilken anledning er Mogens...
- [Engelsk fra 1. klasse?](#) I et uddannelsespolitisk oplæg, 10 forslag fra KL til styrket uddannelse, foreslår Kommunernes Landsforening at der skal undervises i engelsk allerede fra 1. klasse. Danmarks Lærerforening mener dog at man...
- [Er engelsk som koncernsprog skyld i økonomisk nedtur for DaimlerChrysler?](#) I 1999 blev der smedet en global alliance af bilproducenterne Chrysler og Daimler-Benz. DaimlerChrysler er i mellemtiden faldet fra hinanden, men mellem 1999 og 2003 mistede koncernen 30 milliarder €...

Tagget med: bibliometri, Dansk, engelsk, forskning, højere uddannelser, Sprogpolitik

2 kommentarer

Jørgen Christian Wind Nielsen
17. april 2012 • 14:48

Ernæring på engelsk er en stor mundfuld
<http://universitetsavisen.dk/uddannelse/ernaering-pa-engelsk-er-en-stor-mundfuld>

Svar

Terje Nielsen
10. juni 2014 • 12:23

God artikel om engelsk fra første klasse – <http://sprog museet.dk/sprogpolitik/engelsk-fra-1-klasse/>

Svar

Skriv en kommentar

aktuelle sprog

Alfabeter

Anmeldelser

arabisk

Biblen

bogstaver

børn

Danmark

Dansk

Dialekter

engelsk

esperanto

Formidling

fransk

identitet

konsonanter

Medier

modersmål

Musik

Navne

norsk

Ord

ordbøger

ordforråd

oversættelse

Plansprog

religion

romanske sprog

rusisk

Sjov

skriftsprog

sprogdød

Sproggeografi

sprogkort

Sprogpolitik

sprogteknologi

svensk

trueede sprog

tv

tyrkisk

tysk

Udtale

Underholdning

video

vokaler

Arkiv	Resources
juni 2018	Ethnologue: Languages of the World
maj 2018	Forvo – All the Words in the World. Pronounced.
april 2018	LL-Map: Language and Location
marts 2018	Minority Rights Group
februar 2018	Omniglot. Writing Systems and Languages of the World
januar 2015	UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
december 2014	World Atlas of Linguistic Structures (WALS)
november 2014	
maj 2014	
marts 2014	
februar 2014	
oktober 2013	
august 2013	
marts 2013	
januar 2013	
december 2012	
november 2012	
oktober 2012	
september 2012	
juli 2012	
juni 2012	
maj 2012	
april 2012	
marts 2012	
februar 2012	
januar 2012	
december 2011	
november 2011	
oktober 2011	
september 2011	
august 2011	
juli 2011	
juni 2011	
maj 2011	
april 2011	
marts 2011	
februar 2011	
januar 2011	
december 2010	
november 2010	
oktober 2010	
september 2010	
juni 2010	
maj 2010	
april 2010	
marts 2010	
februar 2010	

Resurser
Bogstavlyd
Dansk sprognævn
Den danske ordbog
Dialekt.dk
dk.kultur.sprog
Korpus.dk
Nye ord i dansk på nettet (NOID)
Ordbog over det danske sprog
Ordnet. Dansk sprog i ordbøger og korpus
Sproget.dk
Svenska Akademien
Ø (Schwa.dk)

Navn (kræves)

E-mail (kræves)

Hjemmeside

januar 2010

december 2009

november 2009

oktober 2009

september 2009

august 2009

juli 2009

juni 2009

maj 2009

april 2009

marts 2009

Send mig en e-mail når der kommer flere kommentarer.